

WOP. 053. 3. 2024. AP
WOP2

M. Stodary

23 LUT. 2024 MS

Wągrowiec, dnia 19 lutego 2024 r.

Podmiot wnoszący petycję:

Telefon: +

E-mail: :

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu		
WPEŁYNIŁO DNIA	23. 02. 2024	WPEŁYNIŁO DNIA
L. dz.	RW-5307-2024	
zał.		

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Poznaniu

ul. H. Dąbrowskiego 79

60-529 Poznań

PETYCJA

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) oraz w związku z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) - /zwanej dalej: o.o.ś./, z uwagi na toczące się postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji polegającej na **BUDOWIE ELEKTROWNI FOTOWOLTAICZNYCH PV POTULICE I, POTULICE II, POTULICE III i POTULICE IV O MOCY ŁĄCZNEJ DO 120 MW WRAZ Z NIEZBĘDNĄ INFRASTRUKTURĄ NA DZIAŁKACH O NR EWID. 58/2, OBRĘB POTULICE, 191/20 OBRĘB POTULICE, 18/1 OBRĘB RUNOWO, 162/8 OBRĘB POTULICE, 152 OBRĘB POTULICE, GMINA WĄGROWIEC**, działając zarówno w interesie podmiotu wnoszącego petycję, jak i w interesie publicznym,

wnoszę petycję

W zakresie weryfikacji wydanych opinii dotyczących potencjalnych negatywnych skutków wspomnianych przedsięwzięć, jak również w kontekście zapobiegania wydaniu zgody na ich realizację na warunkach opisanych w toczącym się obecnie postępowaniu administracyjnym, tzn. braku obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko (znak sprawy: RŚ.6220.8.2023.OŚ, RŚ.6220.9.2023.OŚ, RŚ.6220.10.2023.OŚ, RŚ.6220.11.2023.OŚ).

UZASADNIENIE (OPIS PRZEDMIOTU PETYCJI)

W związku z toczącym się przed Wójtem Gminy Wągrowiec, jako organem administracji publicznej, postępowaniem administracyjnym w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji polegającej na: BUDOWIE ELEKTROWNI FOTOWOLTAICZNYCH PV POTULICE I, POTULICE II, POTULICE III I POTULICE IV O MOCY ŁĄCZNEJ DO 120 MW WRAZ Z NIEZBĘDNĄ INFRASTRUKTURĄ NA DZIAŁKACH O NR EWID. 58/2, OBRĘB POTULICE, 191/20 OBRĘB POTULICE, 18/1 OBRĘB RUNOWO, 162/8 OBRĘB POTULICE, 152 OBRĘB POTULICE, GMINA WĄGROWIEC, działając zarówno w interesie własnym jak i publicznym wskazuje na zasadność niniejszej petycji wywodząc jak niżej.

Planowane do zrealizowania przedsięwzięcia, szczególnie bez przeprowadzenia procedury obejmującej sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko dla przedmiotowych inwestycji zagraża interesowi publicznemu, w tym nie tylko środowisku, ale przede wszystkim okolicznym mieszkańcom.

Wobec tego wskazuję poniżej wartości wymagające szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego (w tym ochrona środowiska, zrównoważonego rozwoju i warunków życia mieszkańców), a także żądam podjęcia rozstrzygnięcia bądź innego działania w sprawie dotyczącej życia zbiorowego w odniesieniu do przedmiotowych postępowań w zakresie wydania decyzji środowiskowych.

I. Strategia "Salami Slicing" w przedmiotowych sprawach

W przedmiotowych sprawach toczą się postępowania o sygnaturach RŚ 6220.8.2023.OS, RŚ 6220.9.2023.OS, RŚ.6220.10.2023.OS, RŚ 6220 11.2023.OŚ.

Wszystkie planowane Inwestycje znajdują się na terenie obrębu ewidencyjnego Potulice w gminie Wągrowiec (jedno obejmuje też obręb Runowo). Ponadto z wyjątkiem inwestycji znajdującej się po drugiej stronie rzeki Rudka, inwestycje te nie są oddalone od siebie o więcej niż 150m. W związku z powyższym należy uznać, że przedmiotowe inwestycje stanowią jedno przedsięwzięcie zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu Informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z zm., dalej: OOS).

Przedmiotowe przedsięwzięcie powinno zostać poddane ocenie oddziaływania na środowisko ze względu na przesłanki z art. 61 ust. 1 pkt 1 lit. a, c, i pkt 3 lit. a, c OOS. Przedmiotowe przedsięwzięcie obejmuje bowiem działki ewidencyjne o łącznej powierzchni 372,5 ha w obrębie Potulice oraz 71,1 ha w obrębie Runowo. Inwestycja o przedmiotowych rozmiarach wprowadzi ogromne zmiany w krajobrazie miejscowości Potulice i Runowo w związku z czym konieczne jest przeprowadzenie kompleksowej oceny możliwych oddziaływań i zapoznanie się z głosem społeczeństwa w sprawie.

II Strategia "Salami Slicing" kluczowe aspekty

1. Ominięcie surowych regulacji środowiskowych, realizowane poprzez strategię "salami slicing", polega na podziale większych projektów na mniejsze części, które indywidualnie nie będą podlegać tak rygorystycznym ocenom oddziaływania na środowisko lub innym wymogom regulacyjnym. W związku z tym, sztuczne podzielenie jednej inwestycji PV Potulice na cztery części PV Potulice I, II, III, IV, doprowadzi do szeregu negatywnych skutków:

- **Niedocenie Wpływu Środowiskowego:** Gdy duży projekt jest podzielony na mniejsze części, całościowy wpływ na środowisko nie będzie w pełni rozpoznany lub oceniony. To doprowadzi do pominięcia kumulacyjnych skutków środowiskowych, takich jak zanieczyszczenie, degradacja siedlisk i utrata bioróżnorodności.
- **Ograniczony Nadzór i Kontrola:** Mniejsze projekty wymykną się spod

dokładnej kontroli regulacyjnej, co oznacza, że standardy środowiskowe i praktyki zarządzania będą mniej rygorystycznie stosowane. To zwiększy ryzyko niewłaściwego zarządzania środowiskowego i potencjalnych szkód.

- **Zwiększone Zagrożenie dla Zdrowia Publicznego:** Ominięcie surowych regulacji doprowadzi do zwiększenia zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby, co będzie miało bezpośredni wpływ na zdrowie publiczne. Problemy takie jak zanieczyszczenie wody pitnej, zwiększona ekspozycja na toksyczne substancje i degradacja jakości powietrza będą wynikać z niewystarczającej kontroli emisji i zanieczyszczeń.
- **Pominięcie Udziału Społecznego:** Procesy oceny oddziaływania na środowisko wymagają zaangażowania społeczności lokalnych i konsultacji z zainteresowanymi stronami. Ominięcie tych procesów doprowadzi do pominięcia obaw i potrzeb lokalnych społeczności, co zwiększy ryzyko konfliktów społecznych.
- **Zwiększone Ryzyko Katastrof Ekologicznych:** Niewystarczająca ocena ryzyka i brak odpowiednich środków zarządzania będą prowadzić do zwiększonego ryzyka wypadków środowiskowych, takich jak wycieki substancji toksycznych, awarie zapór wodnych czy pożary przemysłowe, które będą mieć katastrofalne skutki dla środowiska i ludzi.

2. Uproszczony proces zatwierdzania projektów inwestycji PV Potulice I, II, III, IV, podzielonych metodą "salami slicing", wydaje się korzystny z perspektywy czasu i kosztów realizacji, jednak niesie ze sobą szereg potencjalnych zagrożeń i wyzwań:

- **Niewystarczająca Ocena Oddziaływania na Środowisko:** Uproszczony proces weryfikacji doprowadzi do pominięcia kompleksowej oceny oddziaływania na środowisko (OOS), co uniemożliwi pełne zrozumienie potencjalnych skutków projektu dla środowiska naturalnego, w tym wpływu na ekosystemy, bioróżnorodność i zasoby naturalne.
- **Pomijanie Konsultacji Społecznych:** Proces zatwierdzania, który nie będzie wymagać szeroko zakrojonej konsultacji społecznej lub będzie ograniczać ich zakres, będzie prowadzić do pominięcia ważnych opinii i obaw społeczności

lokalnych. Brak zaangażowania społeczności w proces decyzyjny doprowadzi do konfliktów i pominięcia kluczowych kwestii środowiskowych i społecznych.

- **Ryzyko dla Zdrowia Publicznego:** Uproszczony proces zatwierdzania inwestycji, nie uwzględni w pełni potencjalnych zagrożeń dla zdrowia publicznego wynikających z zanieczyszczenia środowiska, ekspozycji na szkodliwe substancje i innych skutków środowiskowych projektu. To zwiększy ryzyko negatywnego wpływu na jakość życia i zdrowie mieszkańców.
- **Niewystarczająca Analiza Alternatyw:** Proces nie wymagający dogłębnej analizy alternatywnych rozwiązań i strategii minimalizacji wpływu, doprowadzi do wyboru opcji, która nie będzie optymalna z punktu widzenia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.
- **Brak Długoterminowej Perspektywy:** Uproszczony proces będzie koncentrował się na krótkoterminowych korzyściach ekonomicznych dla Gminy Wągrowiec i inwestora Solar SPV I Sp.zo.o, i szybkości realizacji, pomijając długoterminowe konsekwencje dla środowiska, społeczności lokalnych i przyszłych pokoleń.

3 .Krytyka i zagrożenia związane z praktyką "salami slicing" i uproszczonych procesów zatwierdzania projektów inwestycji PV Potulice I, II,III, IV, obejmuje szereg poważnych obaw dotyczących zarówno ochrony środowiska, jak i społecznych aspektów rozwoju. Oto omówienie tych kwestii:

Krytyka:

- **Ominięcie Prawnych Ram Ochrony Środowiska:** Dzielenie dużego projektu na mniejsze, aby uniknąć rygorystycznych ocen oddziaływania na środowisko, jest praktyką obejścia ustanowionych prawnych ram ochrony środowiska, co podważa ich cel i skuteczność.
- **Brak Holistycznego Podejścia:** Uproszczone procesy zatwierdzania i pomijanie kompleksowych ocen środowiskowych nie mają holistycznego podejścia do rozwoju, które uwzględniałoby długoterminowe konsekwencje dla środowiska i społeczności Potulic i Runowa.

- **Marginalizacja Społeczności Lokalnych:** Uproszczone procesy marginalizują społeczność Potulic i Runowa, pomijając ich opinie, wiedzę lokalną i obawy, co doprowadzi do konfliktów i utraty zaufania do procesów decyzyjnych.
- **Podważanie Zrównoważonego Rozwoju:** Ominięcie surowych regulacji jest praktyką sprzeczną z zasadami zrównoważonego rozwoju, która powinna równoważyć potrzeby ekonomiczne, społeczne i środowiskowe Gminy Wągrowiec.

Zagrożenia:

- **Degradacja Środowiska:** Omijanie surowych regulacji środowiskowych doprowadzi do znaczącej degradacji środowiska, w tym zanieczyszczenia powietrza, wody, utraty bioróżnorodności i degradacji siedlisk.
- **Zagrożenie dla Zdrowia Publicznego:** Zwiększone zanieczyszczenie i degradacja środowiska będą miały bezpośrednie skutki dla zdrowia ludzkiego, zwiększając ryzyko chorób, problemów z jakością powietrza i dostępem do czystej wody.
- **Długoterminowe Skutki Ekologiczne:** Krótkoterminowe korzyści ekonomiczne uzyskane przez ominięcie regulacji doprowadzą do długoterminowych szkód ekologicznych, które mogą być trudne lub niemożliwe do odwrócenia, takich jak utrata kluczowych funkcji ekosystemów.
- **Konflikty Społeczne:** Pominięcie konsultacji społecznych i obaw lokalnych mieszkańców w procesach zatwierdzania doprowadzi do wzrostu konfliktów społecznych.

4. **Aspekty prawne i etyczne** związane z praktyką "salami slicing" w kontekście projektów PV Potulice I, II, III, IV, dotyczą zarówno przestrzegania istniejących przepisów prawnych, jak i szerszych kwestii odpowiedzialności społecznej i zrównoważonego rozwoju. Oto omówienie tych aspektów:

- **Przepisy dotyczące Oceny Oddziaływania na Środowisko (OOS):** Wiele krajów posiada przepisy wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na

środowisko dla dużych projektów, praktyka "salami slicing" jest postrzegana jako próba obejścia tych przepisów, co stawia pod znakiem zapytania legalność takiego działania.

- **Zgodność z Międzynarodowymi Zobowiązaniami:** Kraje będące stronami międzynarodowych umów środowiskowych, takich jak Konwencja o Różnorodności Biologicznej, naruszają swoje zobowiązania, jeśli pozwalają na praktyki prowadzące do degradacji środowiska i utraty bioróżnorodności.
- **Zakres Prawny Regulacji:** Przepisy prawne i organy decyzyjne powinny adekwatnie odpowiadać na praktyki "salami slicing", określając jasne kryteria, które uniemożliwiają omijanie przepisów poprzez sztuczne dzielenie projektów.

Aspekty Etyczne:

- **Odpowiedzialność wobec Przyszłych Pokoleń:** Zasada zrównoważonego rozwoju podkreśla konieczność ochrony zasobów naturalnych i środowiska dla przyszłych pokoleń. Zastosowana praktyka "salami slicing" podważa tę zasadę, ignorując długoterminowe konsekwencje działań na środowisko.
- **Transparentność i Uczciwość:** Etyka zawodowa wymaga od firm takich jak Solar i SPV i instytucji państwowych działania w sposób transparentny i uczciwy. Ominięcie surowych regulacji poprzez sztuczne dzielenie projektów jest postrzegane jako działanie nieetyczne, podważające zaufanie społeczne.

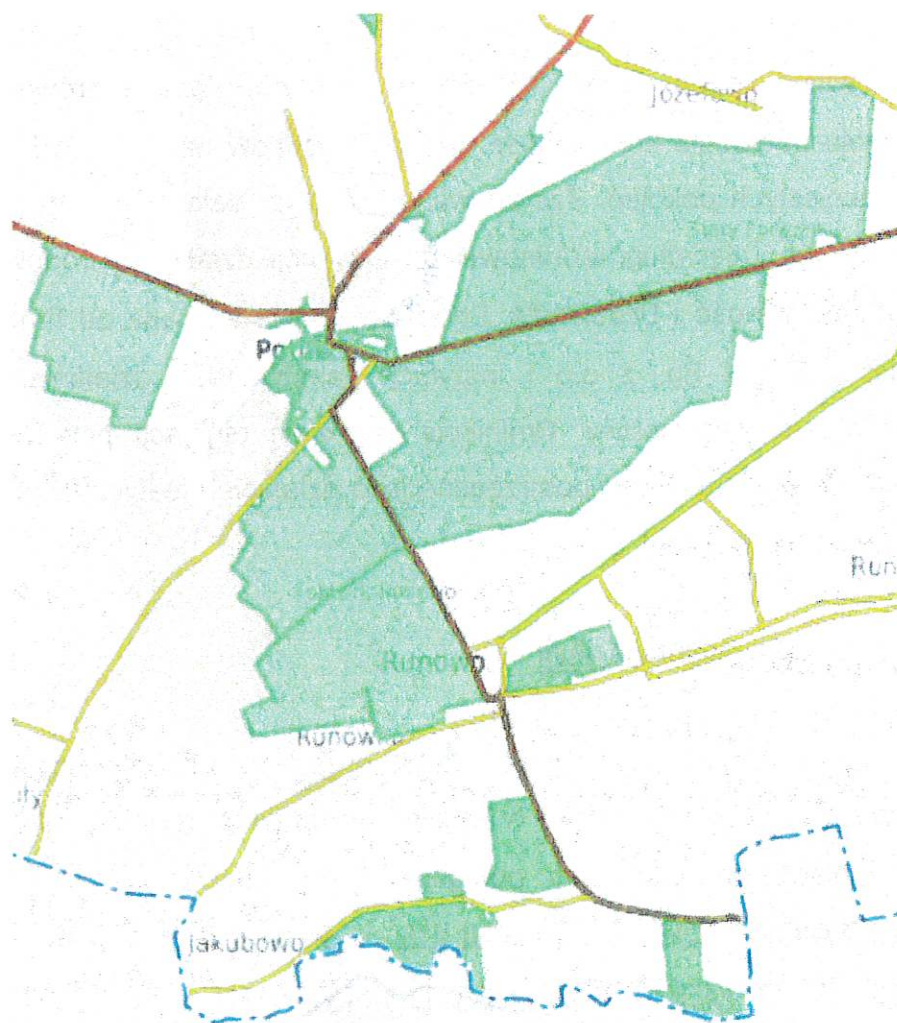
!!!. Kumulacja oddziaływań !!!

Przed Wójtem Gminy Wągrowiec, jako organem administracji publicznej, postępowaniem administracyjnym w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji polegającej na: **BUDOWIE ELEKTROWNI FOTOWOLTAICZNYCH PV POTULICE I, POTULICE II, POTULICE III, POTULICE IV O MOCY ŁĄCZNEJ DO 120 MW I BUDOWIE FARMY FOTOWOLTAICZNEJ PV RUNOWO O MOCY 40 MW, ORAZ BUDOWIE**

BIOGAZOWNI W POTULICACH WRAZ Z NIEZBĘDNĄ INFRASTRUKTURĄ
NA DZIAŁKACH O NR EWID. 58/2, OBRĘB POTULICE, 191/20 OBRĘB
POTULICE, 18/1 OBRĘB RUNOWO, 162/8 OBRĘB POTULICE, 152
OBRĘB POTULICE, 178/1, 237, 243/1, 248/1, 248/2, 248/3, 248/4, 249,
250/2, 252, 284/2, 284/5, OBRĘB RUNOWO, 228 OBRĘB RUNOWO
GMINA WĄGROWIEC.

(Znak sprawy: RŚ.6220.8.2023.OŚ, RŚ.6220.9.2023.OŚ,
RŚ.6220.10.2023.OŚ, RŚ.6220.11.2023.OŚ,
OŚM.6220.30.2022.OŚ, RŚ.6220.13.2023.OŚ).

Poniżej zrzut przedstawiający postępowania w sprawie decyzji środowiskowych
uwarunkowaniach obejmujący obręby Potulice i Runowo.

Inwestycje w obrębie Potulic i Runowa, które razem będą zajmowały setki hektarów ziemi, wymagają szczególnej uwagi ze względu na kumulację oddziaływań na środowisko. W tym samym czasie procedowanych jest kilka inwestycji, co wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla każdej z osobna, wzajemnego oddziaływania i sumarycznego wpływu na środowisko.

Z Kart informacyjnych przedsięwzięć inwestora Solar SPV I Sp. z o.o wynika, że nie będzie miało miejsca kumulowanie oddziaływań. Jednocześnie w tych samym dokumentach jest wskazane, że na terenie gminy Wągrowiec inwestycje dot. farm fotowoltaicznych są realizowane. Wobec tego zasadnym jest szczegółowe przeanalizowanie kwestii kumulacji oddziaływań.

Zaznaczam również, że „Ocena skumulowanego oddziaływania przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami, o których mowa w art. 62 ust. 2 ustawy z 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, powinna uwzględniać identyfikację wszystkich potencjalnych oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko z innymi przedsięwzięciami oraz zastosowanie instrumentów prawnych zgodnie z zasadami prewencji i przezorności, które będą stosowane w ramach realizacji przedsięwzięcia w celu uniknięcia, minimalizacji bądź redukcji oddziaływań. Zaniechanie dokonania oceny powiązań zamierzonego przedsięwzięcia z innymi przedsięwzięciami (kumulowania się oddziaływań) powoduje, że decyzje obu instancji zostały wydane z naruszeniem przepisów postępowania (art. 7 i art. 77 § 1 k.p.a.), poprzez brak wyjaśnienia i oceny okoliczności określonych w art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. b, ww. ustawy z 2008 r.” (wyrok NSA z dnia 17 stycznia 2018 r., sygn. akt II OSK 813/16).

Natomiast „Zgodnie z zasadami prewencji i przezorności, przy dokonywaniu wykładni art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. b powołanej ustawy, należy uwzględnić, że skumulowane oddziaływania mogą powodować zmiany w środowisku, będące konsekwencją wpływu danego rodzaju przedsięwzięcia w połączeniu z innymi istniejącymi lub planowanymi przedsięwzięciami.” (wyrok NSA z dnia 17 stycznia 2018 r., sygn. akt II OSK 820/16).

Ponadto „Przy ocenie kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć znajdujących się na obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, należy uwzględnić treść normatywną definicji ustawowej przedsięwzięcia, zgodnie z którą

przedsięwzięcia powiązane technologicznie kwalifikuje się jako jedno przedsięwzięcie, także jeżeli są one realizowane przez różne podmioty. Zgodnie z zasadą prewencji istotne znaczenie ma zatem zbadanie oddziaływań na środowisko przedsięwzięć planowanych, czyli takich, które dopiero będą realizowane." (wyrok NSA z dnia 17 stycznia 2018 r., sygn. akt II OSK 820/16).

IV. Kumulacja skutków środowiskowych

Kumulacja skutków środowiskowych odnosi się do zjawiska, w którym indywidualne, pozornie niewielkie zmiany w środowisku spowodowane przez różne projekty takie jak wyżej wymienione lub działania sumują się, prowadząc do znacznych, często nieprzewidywanych lub niedocenianych zmian w ekosystemach na większą skalę. W kontekście "salami slicing", gdzie duży projekt farmy fotowoltaicznej "Potulice" został podzielony na mniejsze fragmenty, kumulacja skutków środowiskowych może przybierać różne formy:

1. Degradacja Siedlisk: Każdy pojedynczy projekt doprowadzi do niewielkiej utraty lub degradacji siedliska, ale wiele projektów jest realizowanych w bliskiej odległości, i w tym samym ekosystemie, więc łączny efekt będzie znaczny. To będzie obejmować zarówno bezpośrednią utratę terenów, jak i pośrednie efekty, takie jak zakłócenie połączeń ekologicznych między obszarami.

- **Utrata Roślinności:** Wycinanie drzew i usuwanie roślinności podczas przygotowania terenu pod projekty doprowadzi do bezpośredniej utraty siedlisk dla wielu gatunków. Roślinność zapewnia pokarm, schronienie oraz miejsca lęgowe dla szerokiego zakresu organizmów, od mikroorganizmów po duże ssaki.
- **Zmiany w Strukturze Gleby:** Prace budowlane i zmiany w użytkowaniu ziemi doprowadzą do erozji gleby, utraty jej żyzności i struktury, co negatywnie wpływa na zdolność gleby do wspierania roślinności i, w konsekwencji, całych ekosystemów.
- **Zakłócenie Przepływów Wodnych:** Modyfikacja naturalnych systemów wodnych, prowadzi do zmian w dostępności wody, co ma kluczowe znaczenie

dla przetrwania wielu gatunków.

- **Fragmentacja Siedlisk:** Podział większych obszarów naturalnych na mniejsze fragmenty przez rozwój infrastruktury utrudni migracje zwierząt, wymianę genetyczną między populacjami i dostęp do zróżnicowanych zasobów, co doprowadzi do izolacji i potencjalnego spadku bioróżnorodności.
- **Zanieczyszczenie Środowiska:** Wprowadzanie zanieczyszczeń do środowiska, takich jak chemikalia przemysłowe, ścieki i odpady, zmieni skład chemiczny gleby i wody, czyniąc siedliska niegościnne dla życia dzikiej fauny i flory.
- **Zmiany Mikroklimatu:** Zmiany w pokryciu ziemi, doprowadzą do lokalnych zmian w temperaturze, wilgotności i przepływach powietrza, co wpłynie na lokalne siedliska i ich mieszkańców.
- **Zakłócenie Łańcuchów Pokarmowych:** Degradacja siedlisk zakłóci istniejące łańcuchy pokarmowe, eliminując kluczowe gatunki lub wprowadzając gatunki inwazyjne, co doprowadzi do dalszych zmian w ekosystemach i potencjalnych strat w bioróżnorodności.
- **Zmniejszenie Obszarów Rozrodczych:** Dla wielu gatunków, specyficzne warunki środowiskowe są niezbędne do rozmnażania. Degradacja tych delikatnych siedlisk doprowadzi do spadku populacji i zwiększenia ryzyka wyginięcia.
- **Spadek Usług Ekosystemowych:** Siedliska naturalne zapewniają wiele usług ekosystemowych, takich jak oczyszczanie wody, regulacja klimatu, zapylenie upraw i ochrona przed erozją. Ich degradacja doprowadzi do spadku tych kluczowych funkcji, co ma bezpośrednie i pośrednie skutki dla ludzi i gospodarek.

2. Zanieczyszczenie środowiska: Wpływ pojedynczego projektu na jakość powietrza, wody czy gleby może wydawać się ograniczony, ale kumulacyjny wpływ wielu projektów doprowadzi do znacznego zanieczyszczenia. To z kolei wpłynie na zdrowie ludzi, dzikiej fauny i flory oraz na całe ekosystemy, potęgując problemy takie jak eutrofizacja wód, zanieczyszczenie gleby metali ciężkimi :

- **Długotrwała ekspozycja** na zanieczyszczone powietrze jest związana z wieloma problemami zdrowotnymi, w tym chorobami serca, udarami,

chorobami płuc i przedwczesną śmiercią.

- **Zanieczyszczenie Wody:** Substancje chemiczne, ścieki, odpady przemysłowe zanieczyszczą źródła wody, w tym rzeki, jeziora i zbiorniki podziemne. Zanieczyszczenia doprowadzą do problemów zdrowotnych u ludzi, eutrofizacji wód i zniszczenia siedlisk wodnych.

- **Zanieczyszczenie Gleby:** odpady przemysłowe i śmieci będą degradować jakość gleby, wpływając na jej płodność i zdolność do wspierania roślinności. Kontaminacja gleby metali ciężkimi i innymi toksycznymi substancjami będzie również stanowić zagrożenie dla zdrowia poprzez łańcuch pokarmowy.
- **Zanieczyszczenie Świetline:** Nadmierne oświetlenie w nocy, wokół dużych projektów infrastrukturalnych, zakłóci naturalne rytmy dobowe dzikich zwierząt i ludzi, wpływając na ekosystemy, migracje ptaków i zdrowie ludzkie.
- **Zanieczyszczenie Hałasem:** Hałas z transportu, budowy i działalności przemysłowej będzie mieć szkodliwy wpływ na zdrowie ludzi, powodując stres, problemy ze snem i uszkodzenia słuchu. Hałas wpłynie również negatywnie na dziką faunę, zakłócając komunikację, zachowania godowe i nawigację.
- **Zanieczyszczenie Termiczne:** Wprowadzanie do środowiska ciepła będzie zmieniać temperaturę lokalnych ekosystemów wodnych i lądowych, wpływając na gatunki tam żyjące.

3. Zmiany wodne wywołane przez działalność ludzką, w tym przez praktyki takie jak "salami slicing" stosowany przez inwestora Solar SPV I Sp. Zo.o będą mieć znaczący wpływ na środowisko naturalne i społeczności lokalne. Obejmują one szeroki zakres zagadnień, od zmian w dostępności i jakości wody po modyfikacje naturalnych systemów wodnych. Oto niektóre z kluczowych aspektów i konsekwencji zmian wodnych:

- **Zmniejszenie Zasobów Wodnych:** Rozwój infrastruktury i intensywne wykorzystanie wody doprowadzą do nadmiernego wykorzystania zasobów wodnych, zmniejszając dostępność wody dla innych użytkowników, w tym dla ekosystemów zależnych od wody.
- **Zanieczyszczenie Wodne:** Zanieczyszczenie ciał wodnych, poważnie wpłynie na jakość wody, wprowadzając do ekosystemów wodnych substancje toksyczne, składniki odżywcze i patogeny, co wpłynie na zdrowie ludzi i dzikiej

fauny.

- **Eutrofizacja i Zakwitanie Glonów:** Nadmierna ilość składników odżywczych odpadów i ścieków, doprowadzi do eutrofizacji ciał wodnych, powodując zakwitanie glonów, co zmniejsza poziomy tlenu w wodzie i doprowadzi do masowego umierania organizmów wodnych.
- **Zmiany w Reżimach Hydrologicznych:** Zmiany w pokryciu terenu, takie jak wylesianie i budowa infrastruktury dla farm fotowoltaicznych, zmieni szybkość i ilość wód opadowych spływających do rzek i zbiorników wodnych, co będzie zwiększać ryzyko powodzi lub nasilać skutki susz.

4. Fragmentacja ekosystemów: Nawet niewielkie projekty mogą przyczynić się do fragmentacji ekosystemów, utrudniając migrację gatunków i przepływ genów. W rezultacie, większa fragmentacja prowadzi do izolacji populacji dzikiej fauny i flory, co zmniejszy bioróżnorodność i zwiększy podatność gatunków na zmiany środowiskowe i choroby.

- **Izolacja Populacji Gatunków:** Fragmentacja doprowadzi do izolacji populacji dzikich gatunków, ograniczając ich zdolność do migracji, poszukiwania pokarmu i partnerów do rozmnażania. To doprowadzi do spadku różnorodności genetycznej, co z kolei zwiększy podatność gatunków na choroby, zmiany środowiskowe i inne stresory.
- **Zmniejszenie Bioróżnorodności:** Fragmentacja zwiększy ryzyko wyginięcia gatunków, szczególnie tych, które wymagają dużych, nienaruszonych obszarów do przetrwania, takich jak duże drapieżniki czy gatunki o długich cyklach życiowych. Małe, izolowane siedliska nie będą mogły utrzymać tych gatunków, prowadząc do lokalnych wyginięć.
- **Zmiany w Strukturze i Funkcjonowaniu Ekosystemów:** Fragmentacja zmieni strukturę i funkcje ekosystemów, na przykład poprzez zmianę warunków mikroklimatycznych na krawędziach fragmentów, co wpłynie na roślinność i zwierzęta. Zakłóci to procesy ekosystemowe, takie jak cykl składników odżywczych czy zapylanie.
- **Izolowane i zdegradowane siedliska** będą bardziej podatne na inwazje przez gatunki obce, które będą bardziej konkurencyjne lub drapieżne niż rodzime gatunki, dalej zagrażając bioróżnorodności.

- **Efekty Krawędziowe:** Fragmenty ekosystemów będą doświadczały tzw. efektów krawędziowych, w których warunki środowiskowe na granicach fragmentów różnią się od tych w ich wnętrzu, co doprowadzi do zmian w składzie gatunkowym i strukturze społeczności.
- **Zakłócenie Usług Ekosystemowych:** Ekosystemy zapewniają kluczowe usługi, takie jak oczyszczanie wody, zapylenie roślin, kontrola erozji i sekwestracja dwutlenku węgla. Fragmentacja zakłóci te usługi, wpływając negatywnie na ludzkie społeczności i gospodarki.

5. Efekty kaskadowe: Zmiany w jednym elemencie ekosystemu doprowadzą do kaskady innych zmian, które są trudne do przewidzenia. Na przykład, zmniejszenie populacji jednego kluczowego gatunku roślinożernego wpłynie na strukturę roślinności, co z kolei wpłynie na inne gatunki zwierząt i procesy ekosystemowe. Adresowanie kumulacji skutków środowiskowych wymaga holistycznego podejścia do planowania i oceny oddziaływania na środowisko, które uwzględnia nie tylko pojedyncze projekty, ale także ich wzajemne oddziaływania i długoterminowe skutki na szerszą skalę. W kontekście zmian środowiskowych i presji na gatunki, będzie obserwowano się negatywne konsekwencje. Oto wyjaśnienie efektów kaskadowych:

- **Zanik Gatunków Kluczowych:** Usunięcie kluczowego gatunku, takiego jak drapieżnik szczytowy lub ważny zapylnik, z ekosystemu doprowadzi do niekontrolowanego wzrostu populacji gatunków niższych w łańcuchu pokarmowym, co z kolei spowoduje nadmierną eksploatację roślinności i dalszą degradację siedlisk.
- **Zmiany w Łańcuchach Pokarmowych:** Zakłócenie lub eliminacja jednego gatunku w łańcuchu pokarmowym wpłynie na wszystkie gatunki z nim związane, prowadząc do zmian w populacjach roślinożerców i drapieżników, co ostatecznie zakłóci cały ekosystem.
- **Zwiększona Podatność na Inwazję Gatunków Obcych:** Degradacja ekosystemów i utrata rodzimych gatunków stworzy nisze ekologiczne, które będą łatwo zasiedlone przez inwazyjne gatunki obce, prowadząc do dalszych zmian i destabilizacji ekosystemów.
- **Zmiany w Bioróżnorodności:** Efekty kaskadowe doprowadzą do zmniejszenia

bioróżnorodności, ponieważ zakłócenia w ekosystemach często najbardziej szkodzą gatunkom wyspecjalizowanym i endemicznym, które są mniej zdolne do adaptacji do szybkich zmian.

- **Zmiany w Usługach Ekosystemowych:** Efekty kaskadowe zakłócą świadczenie usług ekosystemowych, takich jak regulacja klimatu, kontrola erozji, oczyszczanie wody i zapewnianie siedlisk dla dzikiej fauny, co ma dalekosiężne skutki dla ludzi i środowiska.

6. Zmiany w Produktywności Ekosystemów: Każdy ekosystem ma swoje progi odporności, po przekroczeniu których dojdzie do nieodwracalnych zmian lub załamania funkcji ekosystemu. Kumulacja niewielkich zmian spowodowanych przez wiele projektów niepostrzeżenie doprowadzi do przekroczenia tych progów, co będzie mieć dalekosiężne konsekwencje dla stabilności ekologicznej i usług ekosystemowych, takich jak oczyszczanie wody, zapylenie czy regulacja klimatu:

- **Utrata Usług Ekosystemowych:** Progi ekologiczne zostaną przekroczone, j dojdzie do utraty kluczowych usług ekosystemowych, takich jak oczyszczanie wody, regulacja klimatu lokalnego, ochrona przed erozją gleby i zapylenie upraw, co będzie miało bezpośrednie skutki dla społeczności ludzkich.
- **Zmiany w Cyklach Biogeochemicznych:** Przekroczone progi ekologiczne zakłócą naturalne cykle biogeochemiczne,, prowadząc do długotrwałych zmian w składzie chemicznym gleby i wód oraz wpłyną na zdrowie ekosystemów.
- Przekroczenie progów ekologicznych przyczyni się do destabilizacji klimatu.
- **Zmiany w Dynamice Populacji Gatunków:** Przekroczenie progów ekologicznych doprowadzi do gwałtownych zmian w dynamice populacji poszczególnych gatunków, w tym do masowego wymierania lub gwałtownego wzrostu niektórych populacji, co zakłóci równowagę ekosystemu.
- **Zmiany w Interakcjach Między Gatunkami:** Zmiany w ekosystemach wynikające z przekroczenia progów doprowadzą do nowych wzorców interakcji między gatunkami, w tym do nowych relacji drapieżnik-ofiara, konkurencji międzygatunkowej i symbiozy, co będzie mieć daleko idące skutki dla struktury społeczności.

7. Efekty synergiczne: Indywidualne skutki różnych projektów będą wzajemnie się nasilać, prowadząc do efektów synergicznych, które są trudne do przewidzenia i będą znacznie przekraczać sumę oddziaływań pojedynczych projektów. Na przykład, połączenie zanieczyszczenia wodnego z fragmentacją siedlisk będzie mieć bardziej dewastujący wpływ na populacje wodne niż każdy z tych czynników z osobna.

W ekologii i ochronie środowiska efekty synergiczne często wskazują na złożone interakcje między różnymi stresorami środowiskowymi, które razem prowadzą do nasilonych, często nieprzewidywalnych skutków dla ekosystemów, gatunków i procesów ekologicznych. Oto omówienie efektów synergicznych:

- **Wzajemne Wzmacnianie Się Zanieczyszczeń:** Połączenie różnych zanieczyszczeń wywoła efekty toksyczne, które są znacznie większe, niż można by oczekiwać na podstawie ich indywidualnego działania. Na przykład, obecność metali ciężkich w środowisku zwiększy toksyczność związków organicznych poprzez wzajemne oddziaływania na poziomie biochemicznym w organizmach.
- **Zakłócenie Ekosystemów Wodnych:** Eutrofizacja spowodowana nadmiernym dopływem składników odżywczych w połączeniu z podwyższoną temperaturą wód powierzchniowych doprowadzi do masowego zakwitów glonów.
- **Interakcje między Zanieczyszczeniem a Gatunkami Inwazyjnymi:** Zanieczyszczenie środowiska osłabi rodzime gatunki, jednocześnie tworząc korzystne warunki dla niektórych gatunków inwazyjnych, co doprowadzi do synergicznych efektów, które zwiększą tempo i skalę inwazji oraz ich negatywny wpływ na ekosystemy.

8. Odporność i regeneracja Ekosystemów: Zdolność ekosystemów do regeneracji i utrzymania swoich funkcji w obliczu zmian jest kluczowa dla ich trwałości. Kumulacja negatywnych skutków środowiskowych osłabi tę odporność, czyniąc ekosystemy mniej zdolnymi do odnowy po zakłóceniach i bardziej podatnymi na dalsze degradacje. Oto omówienie:

Odporność Ekosystemów:

- **Różnorodność Gatunkowa:** Wysoka bioróżnorodność zwiększa odporność ekosystemów, ponieważ różne gatunki pełnią różne role ekologiczne i mogą zastąpić się nawzajem w przypadku zakłóceń. Różnorodność genetyczna w obrębie gatunków również przyczynia się do większej odporności, zwiększając potencjalną zdolność adaptacyjną populacji
- **Odporność Ekosystemów: Redundancja Funkcjonalna:** Obecność wielu gatunków pełniących podobne funkcje ekologiczne (np. różne gatunki zapylaczy) zapewnia ubezpieczenie ekologiczne przeciwko zakłóceniom, ponieważ utrata jednego gatunku może być kompensowana przez inny.
- **Złożoność Strukturalna:** Ekosystemy o złożonej strukturze, takie jak stare lasy, zapewniają więcej nisz i mikrohabitatów dla gatunków, co zwiększa ich odporność na zmiany środowiskowe i zakłócenia.
- **Wysoka łączność między ekosystemami lub ich fragmentami** pozwala na migrację gatunków i przepływ genów, co wspiera odporność poprzez umożliwienie gatunkom dostosowywania się do zmieniających się warunków.

V. Obszar oddziaływania inwestycji i zasięg tego oddziaływania

W rzeczywistości obszar oddziaływania najczęściej nie będzie ograniczał się tylko do samej działki, na której jest lokalizowane przedsięwzięcie. Analizując charakterystykę planowanych inwestycji z łatwością można stwierdzić, że będą one oddziaływać w znacznym stopniu na otaczające je nieruchomości i zamieszkujących na nich ludzi.

W tym miejscu należy wskazać, że emisja hałasu wynikająca z eksploatacji planowanych przedsięwzięć będzie oddziaływać na pobliskie tereny oraz ludzi mieszkających i przebywających na nieruchomościach położonych w sąsiedztwie zamierzenia inwestycyjnego. Należy również zauważyć, że realizacja inwestycji w sposób znaczący wpłynie na jakość życia ludzi w najbliższym otoczeniu obiektów..

Biorąc dość bliską lokalizację planowanych inwestycji, nie ulega wątpliwości,

że będą one uciążliwe dla mieszkańców miejscowości, w których zlokalizowane będą inwestycje. Negatywne skutki będzie wywierał m. in. hałas, wibracje, pole elektromagnetyczne, wystąpi również efekt olśnienia. Należy mieć również na uwadze fakt, że farmy swoją formą odbiegają od istniejącej już zabudowy i negatywnie wpływają na ukształtowanie przestrzeni krajobrazowej.

Wskazuję również, że „Dla ustalenia kręgu stron postępowania istotne jest nie tyle to, czy na badanym obszarze doszło już do przekroczenia standardów jakości środowiska lecz to, czy w następstwie realizacji danego przedsięwzięcia dojdzie do przekroczenia tych standardów.” (wyrok WSA w Gliwicach z dnia 23 września 2021 r., sygn. akt II SA/GI 611/21).

Już na obecnym etapie warto zwrócić również uwagę kwestie obszaru oddziaływania uregulowaną w Prawie budowlanym. Zaznaczam, że „W związku z definicją obszaru oddziaływania (art. 3 pkt 20 p.b.), która ma wpływ na ustalenie kręgu stron postępowania zgodnie z art. 28 ust. 2 p.b., uznać należy, że do przepisów odrębnych, w rozumieniu art. 3 pkt 20 p.b. należą nie tylko przepisy dotyczące warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, ale także przepisy z zakresu ochrony środowiska, zagospodarowania przestrzennego oraz w szczególnych przypadkach przepisy prawa cywilnego w zakresie ochrony prawa własności.” (wyrok NSA z dnia 28 kwietnia 2020 r., sygn. akt II OSK 1488/19).

W świetle obowiązujących przepisów nie ma również znaczenia, czy do przekroczenia już doszło, ale wystarczy że na dany obszar w ogóle jest jakiegokolwiek oddziaływanie emitowane przez daną inwestycję.

VI. Zasoby przyrody (fauny i flory).

Poniższy wykaz został zaczerpnięty z opracowania pt. "Program ochrony środowiska dla powiatu wągrowieckiego na lata 2019-2022 z perspektywą do 2026 roku"

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że z relacji mieszkańców wynika, iż w lasach otaczających inwestycje, Potulice 1, i w sektorze zachodnim Potulice 2, zaobserwowano niektóre z gatunków wymienionych w opracowaniu jako zagrożone. W związku z tym konieczne są konsultacje społeczne.

ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183), w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409) oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408), a także gatunki z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej, oraz gatunki zagrożone wyginięciem (np. znajdujące się na regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie.

Na podstawie danych pozyskanych od Nadleśnictwa Durowo, które obejmuje większość obszaru powiatu wągrowieckiego można stwierdzić występowanie:

- zwierząt wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016, poz. 2183):

1. Wydra	Lutra lutra
2. Bóbr europejski	Castor fiber
3. Kumak nizinny	Bombina bombina
4. Traszka grzebieniasta	Triturus cristatus
5. Bielik	Haliaeetus albicilla
6. Kania ruda	Milvus milvus
7. Bocian czarny	Ciconia nigra

- roślin wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, poz. 1409):

1. Cis pospolity	Taxus bacatta
2. Wawrzynek wilczczyko	Daphne mezereum
3. Podkolan biały	Platanthera bifolia
4. Kruszczyk szerokolistny	Epipactis helleborine
5. Kocanki piaskowe	Helichrysum arenarium
6. Widłak goździsty	Lycopodium clavatum
7. Wiciokrzew pomorski	Lonicera periclymenum
8. Widłak jałowcowaty	Lycopodium annotinum
9. Sasanka łąkowa	Pulsatilla pratensis
10. Jarząb brekinia	Sorbus torminalis
11. Lilia złotogłów	Lilium martagon
12. Wawrzynek wilczczyko	Daphne mezereum
13. Widłak goździsty	Lycopodium clavatum
14. Listera jajowata	Listera ovata
15. Grzybień białe	Nymphaea alba
16. Wiciokrzew pomorski	Lonicera periclymenum

- grzybów wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014, poz. 1408):

- 1. Chrobotek leśny Cladonia arbuscula

Natomiast wiadomości dotyczące gatunków z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej, oraz gatunków zagrożonych wyginięciem (np. znajdujące się na regionalnej czerwonej liście) lub

rzadkie są ograniczone. Te które są dostępne zaprezentowano przy opisie form ochrony przyrody, na dalszych kartach niniejszego opracowania.

Znaczne kompleksy leśne tworzą dogodne warunki do przemieszczania się zwierzyny, a łąki w dolinach rzecznych są wykorzystywane przez ptactwo, owady i drobne gryzonie.

W lasach występują jelenie, sarny, dziki i daniiele. Wśród zwierzyny drobnej wymieniemy należy: lisy, zające, kuny, dzikie króliki, jerze, ryjówki, krety. W dorzeczu Welny i Małej Welny spotkać można wydry oraz bobry.

Urozmaiconą i licznie reprezentowaną grupę stanowią ptaki, żerujące i gniazdujące przede wszystkim w dolinach rzecznych. Atrakcyjnymi przykładami są orzeł bielik i bocian czarny. Na polach rolnych spotykane są bażanty i kuropatwy.

Stwierdzono występowanie bociana białego, żurawia, łabędzia niemego, czajki, remiza, słowika rdzawego i szarego, liczne gatunki gęsi i kaczek, krogulca, rybołowa i kruka.

Z gadów na omawianym obszarze występują m.in. jaszczurka zwinka, padalce i zaskrońce.

Plazy reprezentowane są przez żaby, ropuchy, traszki grzebieniaste i zwyczajne, rzekotki i kumaki.

W jeziorach występuje bogactwo ryb m.in.: leszcz, krąp, karp, wzdręga, karaś, szczupak, sandacz, okoń, węgorz.

Oprócz kręgowców stanowiących grupę zwierząt najbardziej poznaną i charakteryzującą różnorodność fauny opisywanego powiatu bogata jest też fauna bezkręgowców. Jednak ze względu na postępujące zanieczyszczenie wód i eutrofizację ich rozwój jest zagrożony. Spotkać można małżę szczeżuję i skójkę, a także pijawki.

Spośród mięczaków występują ślimaki, tj. błotniarka, zawijka, rozdepta, zatoczka oraz ślimak winniczek. Coraz rzadziej występuje rak rzeczny, będący wskaźnikiem czystości wód. Ponadto gatunek raka europejskiego jest wypierany przez bardzo ekspansywnego raka amerykańskiego co jest zjawiskiem niekorzystnym.

Najwięcej przedstawicieli bezkręgowców występuje w typie stawonogów w gromadzie owadów, żyjących w różnym środowisku. Na wyróżnienie wśród owadów zasługuje wiele gatunków motyli oraz pszczoły i trzmiele.

Wśród owadów najliczniej reprezentowane są: paż królewski, paż żeglarz, biegacz skórzasty, biegacz leśny, biegacz ogrodowy, koziróg dębosz, rohatyniec nosorożec, modliszka.

VII. Ochrona fauny i flory

W tym miejscu należy wskazać, że w rzeczywistości realizacja takiej inwestycji jak farma fotowoltaiczna w szerokim zakresie wpłynie na ekosystem znajdujący się zarówno na działkach, na których będzie zlokalizowana inwestycja, jak i na działkach sąsiednich, znajdujących się w obszarze oddziaływania przedmiotowej inwestycji.

Ponadto aspekt ten ma ogromne znaczenie również z uwagi na fakt, że wszelkie przekształcenia terenu negatywnie wpłyną na faunę i florę znajdującą się pod szczególną ochroną z uwagi na istnienie w niedalekiej odległości (0,17 km) Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka i rzeki Rudka z uwagi na jej słaby stan i możliwość nie osiągnięcia celu środowiskowego.

Zwrócić należy uwagę na stanowisko, jakie zaprezentował Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 4 kwietnia 2014 r. (sygn. akt IV SA/Wa 197/14) wydanym w podobnej sprawie, *„Skutkiem eksploatacji farmy fotowoltaicznej będzie także zacienienie gruntu pod planowanymi panelami słonecznymi, a to może doprowadzić do zaniku heliofitów, czyli roślin światłolubnych. Uznać zatem należy, że w efekcie realizacji inwestycji dojdzie do zmiany składu gatunkowego szaty roślinnej przedmiotowego terenu, (doprowadzając w konsekwencji do zmiany dotychczasowego rodzaju użytkowania)”*.

Wskazać należy również, że powstanie farmy fotowoltaicznej oznacza wyłączenie z użytkowania pokaźnych arealów gruntów, zasłonięcie i doprowadzenie ich do pustynnienia. Zaś przywrócenie gruntów zajętych pod farmę do stanu sprzed ich budowy jest w praktyce niemożliwe.

Planowane przedsięwzięcia z całą pewnością w sposób niezwykle znaczący i negatywny wpłyną na otoczenie, znacznie pogorszą walory krajobrazowe, niebagatelnie wpływając na siedliska zwierząt, przyrody ożywionej i nieożywionej, a także samo środowisko naturalne, jakie okala teren planowanych inwestycji. Zostanie naruszony i pogorszony dobrostan fauny i flory, z więc roślin i zwierząt. Wskutek działalności takiej farmy ucierpi także gleba naszych rolnych użytków, a także wody powierzchniowe i podziemne.

VIII. Ujemne skutki dla ekosystemu

Wydanie pozytywnej decyzji środowiskowej w przedmiotowych sprawach naruszy art. 6 ust. 1 i 2 Prawa ochrony środowiska (zwanego dalej: p.o.ś.) poprzez jego niezastosowanie i wydanie zgody na realizację przedsięwzięć, że oddziaływanie na środowisko planowanych przedsięwzięć może być negatywne i przynieść ujemne skutki dla ekosystemu.

Nie sposób również nie wskazać, że „Sięgnięcie po środki ochrony środowiska, w tym reglamentacyjne, polegające na zakazie podejmowania pewnych

działań, nie musi być następstwem wykazania szkodliwości tych działań, czyli jej udowodnienia w sposób wolny od wątpliwości, lecz może opierać się na uprawdopodobnieniu i wynikającej z niego hipotezie co do potencjalnego wpływu tych działań na środowisko." (wyrok NSA z dnia 15 marca 2018 r., sygn. akt II OSK 2297/17). Zatem nie tylko udowodnione negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia warunkuje odmowę zgody na jego realizację, ale również uprawdopodobnienie jego potencjalnego złego wpływu na środowisku może stać się przesłanką do odmowy zgody na jego realizację.

W analizowanej sytuacji wskazanym jest, aby kierować się zasadą przezorności nakazującą traktować wszelkie prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych skutków tak, jak pewność ich wystąpienia. Na podstawie zebranych materiałów dotyczących przedsięwzięć nie można wykluczyć, że planowane przedsięwzięcia będą negatywnie oddziaływać na środowisko, a w konsekwencji na zdrowie okolicznych mieszkańców. Pragnę również podkreślić, że to właśnie na organie prowadzącym postępowanie spoczywa obowiązek weryfikacji ustaleń sporządzonej przez wnioskodawcę dokumentacji w zakresie m. in. oddziaływania higienicznego i zdrowotnego na środowisko. Sporządzenie m. in. karty informacyjnej przedsięwzięcia czy też raportu oddziaływania na środowisko nie zwalnia organu od czynienia własnych w tym zakresie ustaleń, zmierzających do weryfikacji przedstawionych danych (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 13 kwietnia 2007 r., sygn. akt IV SA/Wa 2206/06).

IX. Korytarze ekologiczne i formy ochrony przyrody

Sam fakt, że obszar do lokalizacji inwestycji nie jest bezpośrednio położony na terenie objętym formami ochrony przyrody nie oznacza, że nie wpłynie ona na takie obszary. Nadto zwracam uwagę, że w KIP jasno jest wskazane, iż obszar inwestycji zlokalizowany jest na terenie korytarzy ekologicznych. Przewiduje się również ograniczenie możliwości migracji większych ssaków.

Zaznaczyć należy, że w przypadku inwestycji dot. farm fotowoltaicznych trzeba unikać obszarów cennych przyrodniczo, a więc położonych na terenach objętych obszarowymi formami ochrony przyrody, w obrębie korytarzy ekologicznych, charakteryzującymi się wysoką bioróżnorodnością i wysokimi walorami

przyrodniczymi, tereny podmokłe, doliny rzeczne itp.

Wskazuję, że kwestia korytarza ekologicznego jest zagadnieniem, którego nie można pominąć w procedurze środowiskowej.

Natomiast realizacja przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, planowanych w obszarze korytarza ekologicznego, wymaga przeprowadzenia analiz w zakresie wpływu planowanej inwestycji na dany obszar.

X. Prawo wodne

W orzecznictwie sądowo-administracyjnym słusznie wskazuje się, że „Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko uwzględnia wskaźniki m.in. wody, bioróżnorodności i wrażliwości ekologicznej wskazując jednocześnie, że nie można mylić zagadnienia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przez pryzmat tych wskaźników z zagadnieniem przekroczenia dopuszczalnych norm w ramach tych wskaźników. Nawet okoliczność, że oddziaływanie inwestycji mieści się w tak określonych granicach nie przesądza o dopuszczalności realizacji inwestycji. Wskaźniki te służą jedynie oszacowaniu oddziaływania w zakresie jego intensywności, obszaru, czasu trwania i identyfikacji środków ograniczających to oddziaływanie.” (wyrok NSA z dnia 29 października 2015 r., sygn. akt II OSK 463/14).

W myśl art. 57 p.w. celem środowiskowym dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć co najmniej dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego.

Zaś zgodnie z art. 59 p.w. celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

W przedmiotowych sprawach pominięto fakt i uznano, że przedsięwzięcia nie wpłyną negatywnie na środowisko. Natomiast organ winien również mieć na względzie, że tereny Inwestycji położone są w obszarze oddziaływań rzecznych rzeki

Rudka RW600023186596 oraz Welna od Dopływu poniżej Jez. Łęgowo do ujścia RW60002418699. Istotnym jest fakt, że stan wód oceniono jako zły, a także wskazano w KIP na istniejące ryzyko nieosiągnięcia celu środowiskowego.

Wobec powyższego uznać należy, że z uwagi na stan wód planowana inwestycja istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że wpłynie ona negatywnie na istniejący stan wód. Wskazuję również, że z informacji zawartej w uzupełnieniu Karty informacyjnej przedsięwzięcia wynika, że na działce nr 228 obręb Potulice w odległości ok. 20 m od sektora Runowo 18/1 znajduje się ciek wodny, co ma istotne znaczenie dla planowanej i projektowanej inwestycji. Można by zatem w takiej sytuacji kwestionować zbyt bliską odległość farmy fotowoltaicznej od ciek wodny, powołując się na przepisy Prawa wodnego i katów wykonawczych. Spornym jest tu stwierdzenie, że „Inwestycja nie wpłynie negatywnie na jakość wód powyższego cieku – zarówno podczas budowy (i likwidacji) jak i eksploatacji”.

XI. Emisja hałasu do środowiska

Potencjalnymi źródłami hałasu w trakcie działania farmy fotowoltaicznej mogą być falowniki (inwertery) oraz stacja transformatorowa.

W świetle powyższego zasadnym byłoby przeprowadzenie analizy oddziaływania, w zakresie emisji hałasu planowanej farmy fotowoltaicznej (por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 10 kwietnia 2019 r., sygn. akt II SA/Łd 81/19).

Z uzupełnienia Karty informacyjnej przedsięwzięcia wynika, że w czasie prac budowlanych poziom mocy akustycznej będzie sięgał poziomu 93dB – 103 dB, co znacznie przewyższa dopuszczalne normy. Nadto w fazie eksploatacji poziomy te również będą przekroczone, a zatem widać tu negatywny wpływ inwestycji na otoczenie.

XII. Wyłączenie gruntów z produkcji rolnej

Nieprawidłowym zdaje się być również stanowisko wnioskodawcy w zakresie kwestii wyłączenia gruntów z produkcji rolnej. Twierdzi on, iż na etapie eksploatacji będzie miało miejsce „*utrzymanie powierzchni biologicznie czynnej pod i między panelami PV*”. Takie stanowisko jest błędne, gdyż dotychczas ukształtowane

stanowisko w literaturze przedmiotu oraz w orzecznictwie jednoznacznie wskazuje, że przedsięwzięcia, których dotyczą przedmiotowe postępowania, należy zakwalifikować do przedsięwzięć o charakterze produkcyjnym, a co za tym idzie, w celu dalszej realizacji inwestycji niezbędnym będzie wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej.

Należy zgodzić się ze stanowiskiem wskazanym w wyjaśnieniach Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie dotyczącej budowy elektrowni fotowoltaicznej w kontekście obowiązujących przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (dostępnych na stronie internetowej ministerstwa), zgodnie z którym systemy fotowoltaiczne (farmy fotowoltaiczne) mają charakter przemysłowy i mogą być realizowane na terenach przewidzianych na ten cel w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu, na podstawie decyzji ustalającej warunki zabudowy i zagospodarowania terenu. Dlatego też, poza opisaną sytuacją, kiedy budowa paneli fotowoltaicznych na gruntach rolnych będzie służyła wyłącznie prowadzonej produkcji rolniczej (...), w pozostałych przypadkach, przed uzyskaniem pozwolenia na budowę, niezbędne będzie uzyskanie przez inwestora decyzji starosty zezwalającej na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej. Decyzją zezwalającą na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej, a co za tym idzie i obowiązkami z niej wynikającymi, powinny zostać objęte wszystkie grunty zajęte pod inwestycję polegającą na budowie elektrowni fotowoltaicznej, w tym również grunty znajdujące się pod panelami oraz innymi urządzeniami niezbędnymi do ich prawidłowego funkcjonowania oraz ich obsługi.

Ponadto układ paneli fotowoltaicznych montowanych na gruncie za każdym razem powoduje ograniczenia w rolniczym jego użytkowaniu. Specyfika tego rodzaju technologii polega na tym, że ogniwa fotowoltaiczne składające się na poszczególne panele fotowoltaiczne zamieniają energię słoneczną docierającą do określonej jednostki powierzchni ziemi w energię elektryczną. Tym samym o ilości możliwej do pozyskania energii elektrycznej decyduje powierzchnia, z jakiej poszczególne ogniwa fotowoltaiczne pozyskają energię słoneczną. Dlatego w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania elektrowni fotowoltaicznych niezbędne jest zamontowanie paneli fotowoltaicznych na określonej powierzchni gruntu lub budynku.

Należy również zauważyć, że w przypadku montażu paneli fotowoltaicznych

na gruncie, trudno jest mówić o innej funkcji użytkowanego gruntu, niż wykorzystanie go w całości do prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. W tym przypadku nie jest możliwe pogodzenie eksploatacji elektrowni fotowoltaicznej z prowadzeniem produkcji rolniczej. Należy pamiętać, że ograniczenie rolniczego użytkowania danego gruntu nie wynika jedynie z faktu jego pokrycia np. panelami fotowoltaicznymi, ale również z utrudnień w jego użytkowaniu spowodowanych zamontowaniem na gruncie elementów konstrukcji niezbędnych do montażu poszczególnych paneli. Z informacji docierających do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wynika, że utrudnieniem dla rolników w efektywnym gospodarowaniu są nawet słupy energetyczne służące do przesyła lub dystrybucji energii elektrycznej. Należy pamiętać, że w odróżnieniu od konstrukcji stosowanych w elektrowniach fotowoltaicznych, słupy energetyczne ograniczają użytkowanie gruntu w sposób punktowy, a i tak negatywnie oddziałują na efektywne wykorzystanie całej powierzchni danej działki.

Wobec tego wyłączeniu z produkcji podlega cała powierzchnia gruntów rolnych, na której ma być zlokalizowana farma fotowoltaiczna, za którą w przypadku lokalizacji na gruntach rolnych klas I-III oraz IV-VI wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego powinna być naliczona należność i opłaty roczne z tytułu wyłączenia gruntów rolnych z produkcji.

Ponadto słusznie wskazuje Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie w swoim wyroku z dnia 28 kwietnia 2021 r. (sygn. akt I SA/Sz 216/21), że *„za powierzchnię zajęłą na prowadzenie działalności gospodarczej należy uznać nie tylko tę część gruntu, która jest zajęta przez kotwy, pale, ewentualnie płytę betonową, ale cały teren przysłonięty panelami fotowoltaicznymi oraz innymi urządzeniami niezbędnymi do ich prawidłowego funkcjonowania, a więc także pozostałą część działki gruntu, zarządzanej i utrzymywanej przez Spółkę w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą w postaci farmy fotowoltaicznej w celu pozyskiwania energii elektrycznej.”*

Małac na uwadze powyższe wyjaśnienia i linie orzeczniczą, należy podkreślić, że nawet w przypadku, gdy planowane inwestycje nie będą trwale połączone z gruntem, to i tak teren zagospodarowany pod budowę farmy fotowoltaicznej nie będzie mógł być wykorzystywany do celów związanych z produkcją rolniczą. Wręcz przeciwnie – planowane inwestycje w postaci farmy fotowoltaicznej zmieni dotychczasowy sposób użytkowania gruntów rolnych, uniemożliwiając dalsze

rolnicze ich wykorzystanie.

Potwierdzenie rolniczego wykorzystania gruntów sąsiednich w stosunku do gruntów, na których planowana jest do zlokalizowania inwestycji, znajduje się również w informacji z Urzędu Gminy Wągrowiec z dnia 5.10.2023 r. (znak: PM.6727.234.2023.PP1), z której wynika, że w przeważającej ilości to grunty rolne. Nieliczne działki to działki zabudowane, co również ma znaczenie dla sprawy.

Zatem na gruncie obowiązujących przepisów będzie wymagane wyłączenie określonego obszaru z produkcji rolniczej.

XIII. Zasada przezorności

W analizowanej sytuacji wskazany jest, aby kierować się zasadą przezorności nakazującą traktować wszelkie prawdopodobieństwa wystąpienia negatywnych skutków tak, jak pewność ich wystąpienia. Na podstawie Kart informacyjnych przedsięwzięć nie można wykluczyć, że planowane przedsięwzięcia będą negatywnie oddziaływać na zdrowie okolicznych mieszkańców. Pragniemy również podkreślić, że to właśnie na organie prowadzącym postępowanie spoczywa obowiązek weryfikacji ustaleń sporządzonej przez wnioskodawcę dokumentacji w zakresie m. in. oddziaływania higienicznego i zdrowotnego na środowisko. Sporządzenie m. in. karty informacyjnej przedsięwzięcia nie zwalnia organu od czynienia własnych w tym zakresie ustaleń, zmierzających do weryfikacji przedstawionych danych (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 13 kwietnia 2007 r., sygn. akt IV SA/Wa 2206/06).

Ponadto realizacja planowanych przedsięwzięć narusza zasadę zrównoważonego rozwoju, o której mowa w art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 3 pkt 50 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.) - /zwana dalej: p.o.ś./ . A mianowicie, zgodnie z art. 5 Konstytucji, Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. W myśl zas art. 3 pkt 50 p.o.ś. przez zrównoważony rozwój rozumie się taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem

równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Rozpatrując zatem miejsce zasady zrównoważonego rozwoju w Konstytucji RP należy przyjąć, że pełni ona przede wszystkim rolę dyrektywy wykładni. W sytuacji, gdy pojawiają się wątpliwości co do zakresu obowiązków, rodzaju obowiązków i sposobu ich realizacji, należy posilkować się zasada zrównoważonego rozwoju. Pełni zatem ona rolę podobną do zasad współżycia społecznego czy społeczno-gospodarczego przeznaczenia prawa w prawie cywilnym.

Należy zauważyć, że w pierwszej kolejności do uwzględniania zasady zrównoważonego rozwoju obowiązany jest ustawodawca a w procesie stanowienia prawa. Istotnym jest jednak wskazanie, że w drugiej kolejności to właśnie organy stosujące prawo powinny mieć na względzie wskazaną zasadę. Niekiedy bowiem stan faktyczny wymaga rozważenia i wyważenia rozwiązań korzystniejszych, stosując zasadę zrównoważonego rozwoju. W naszej ocenie, w przedmiotowym postępowaniu mamy właśnie do czynienia z taką sytuacją.

Biorąc za przedmiot rozważań definicję zawartą w Prawie ochrony środowiska na potrzeby niniejszego postępowania, można wyprowadzić następujący wniosek: zasada zrównoważonego rozwoju służy do rozwiązywania konfliktów między wartościami konkurującymi ze sobą, przy czym jedną z tych wartości jest ochrona środowiska, a drugą wolność gospodarcza oparta na własności prywatnej, o której mowa w art. 20 Konstytucji RP.

Następnie wskazać należy, że w wyroku z dnia 24 stycznia 2017 r. (sygn. akt II SA/OI 1267/16) w art. 6 p.o.ś. zostały sformułowane zasady zapobiegania i przezorności dotyczące podejmowania działań mogących negatywnie oddziaływać na środowisko. Źródeł pierwszej z nich należy upatrywać m.in. w postanowieniach dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. UE z 1985 r. Nr L 175, s. 40). W myśl postanowienia art. 2 ust. 1 tego aktu prawnego - państwa członkowskie zobowiązane są do stosowania wszystkich koniecznych działań w celu zapewnienia, aby skutki przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, m.in. ze względu na swój charakter, rozmiary i położenie, zostały poddane ocenie, zanim zostanie

udzielone im zezwolenie na przeprowadzenie tych przedsięwzięć. Z postanowień tego przepisu wynika, że do podejmowania działań o charakterze prewencyjnym w pierwszej kolejności zostały zobowiązane państwa członkowskie, w drugiej natomiast podmioty podejmujące działalność mogące oddziaływać negatywnie na środowisko - ponieważ bez tego nie uzyskają niezbędnych zezwoleń. Sformułowanie prawnie wiążącego obowiązku zapobiegania i przewidywania negatywnego oddziaływania na środowisko, określonego w zasadzie przezorności, ma na celu zapobieganie przed nieodwracalnymi i nieznanymi skutkami degradacji środowiska w skali globalnej, regionalnej i lokalnej. Wszelkie czynności związane z korzystaniem ze środowiska, a więc również podejmowaniem działalności, powinny uwzględniać zasadę przezorności, nawet przy założeniu hipotetycznych zagrożeń dla środowiska. Zasada przezorności jest realizowana m.in. poprzez obowiązek uwzględniania zagrożeń, wynikający z zasady planowości. Nakreślenie zagrożeń na etapie planowania przedsięwzięcia, a następnie kierowanie się przezornością, pozwala bowiem podjąć możliwe środki zapobiegawcze.

XIV. Warianty przedsięwzięcia

Co prawda KIP zawiera opisy wariantów przedsięwzięć, ale zwracam uwagę, że „Racjonalny wariant alternatywny i wariant najkorzystniejszy dla środowiska nie mogą mieć charakteru abstrakcyjnego czy też teoretycznego. Nie należy więc przedstawiać wariantu, którego faktyczna realizacja jest technicznie lub faktycznie niemożliwa albo jego realizacja jest skazana na niepowodzenie (np. ze względów finansowych czy środowiskowych lub społecznych). Z kolei "alternatywność" oznacza, że wariant ten musi się różnić od wariantu proponowanego przez inwestora w zakresie oddziaływania na środowisko.” (wyrok NSA z dnia 13 czerwca 2023 r., sygn. akt III OSK 1384/22).

Istotnym dla sprawy jest fakt, że „Warianty realizacji przedsięwzięć stanowią jeden z najważniejszych instrumentów prawidłowej oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko. Przedstawienie minimum trzech wariantów pozwala na utworzenie "siatki porównawczej", na gruncie której organ weryfikuje proponowane warianty. Wariant najkorzystniejszy dla środowiska jest trzecim z wariantów, którego opis powinien zawierać raport, a ilość wymaganych do

przedstawienia w raporcie wariantów realizacji przedsięwzięcia nie zależy zatem od woli i uznania, a także oceny inwestora." (wyrok NSA z dnia 1 czerwca 2022 r., sygn. akt III OSK 4925/21).

Wobec powyższego zasadnym jest, aby ewentualne warianty dla przedsięwzięć przedstawiały faktyczne możliwości zrealizowania inwestycji i jej funkcjonowania.

XV. Naruszenie prawa własności

Wyrażając zgodę na planowane inwestycje w kształcie opisanym w KIP organ dopuści się także naruszenia art. 140 KC w zw. z art. 21 i art. 64 ust. 1 i 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, poprzez ograniczenie przysługującego nam prawa własności, a także prawa do dysponowania nieruchomością oraz jej zagospodarowania zgodnie z jej przeznaczeniem.

Zaznaczam, że prawo własności jest prawem konstytucyjnie chronionym. Z art. 21 ust. Konstytucji RP wynika, że Rzeczpospolita Polska chroni własność i prawo dziedziczenia. Zaś jednym z przejawów prawa własności jest możliwość użytkowania nieruchomości w sposób odpowiadający jej właścicielom zgodnie z ich potrzebami, o ile tylko nie jest to sprzeczne z odrębnymi przepisami.

Nadto istotnym jest, że „Pomimo, że prawo własności jest chronione w art. 21 ust. 1 Konstytucji RP, oraz postanowieniami Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, nie jest prawem bezwzględny i podlega ograniczeniom w granicach określonych przez ustawy. Zgodnie z art. 32 ust. 2 Konstytucji RP, ograniczenia w korzystaniu z konstytucyjnych wolności i praw - w tym z własności - mogą być ustanowione tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla zachowania bezpieczeństwa lub porządku publicznego albo dla ochrony środowiska, zdrowia i wolności publicznych, albo wolności i praw innych osób. Podkreślić należy, że ingerencja w prawo własności musi pozostawać w racjonalnej proporcji do wyżej wymienionych celów. Dla ich osiągnięcia ustawodawca wprowadził ograniczenia prawa własności, (mogą one być wprowadzone wyłącznie przepisami ustawowymi np. w u.p.z.p.). Władztwo planistyczne nie może być usprawiedliwieniem dowolnych działań podejmowanych przez gminę.” (wyrok NSA z dnia 6 czerwca 2017 r., sygn. akt II OSK 2544/15).

Zaś „Z art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji RP wynikają dwa podstawowe uprawnienia, a mianowicie prawo domagania się nieingerowania przez państwo we własność i

inne prawa majątkowe oraz prawo do instytucjonalnego zagwarantowania korzystania z własności i innych praw majątkowych. Ochrona prawna ma być ponadto "równa dla wszystkich", co akcentuje element podmiotowy: ochrona tych praw "co do zasady nie może być różnicowana ze względu na zakres podmiotowy" czy "ze względu na charakter podmiotu danego prawa", a także między osobami fizycznymi a osobami prawnymi. Nie ma też podstaw do różnicowania ochrony "z uwagi na kryterium drogi uzyskania tytułu własności". (Postanowienie SN z dnia 18 czerwca 2020 r., sygn. akt I NSNc 45/19).

Wskazuję, że „Stosownie do art. 4 ust. 1 u.p.z.p. ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, którego postanowienia, w myśl dyspozycji art. 6 ust. 1 u.p.z.p. kształtują, wraz z innymi przepisami, sposób wykonywania prawa własności nieruchomości. W konsekwencji jest ono ograniczone przepisami prawa, w tym normą z art. 6 u.p.z.p. oraz szczegółowymi przepisami, w tym Konstytucji RP, chroniącymi prawo własności. Zakres ochrony prawa własności nie jest jednak bezwzględny a gmina kształtując i prowadząc politykę przestrzenną na swoim terenie musi uwzględniać nie tylko prawo własności, ale również wymagania ładu przestrzennego i potrzeby interesu publicznego. Ustalenia w zakresie przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu powinny być zatem wynikiem wyważenia interesu publicznego i prywatnego, potrzeb i możliwości, które decydują o konkretnych rozwiązaniach.” (wyrok WSA w Gdańsku z dnia 14 marca 2018 r., sygn. akt II SA/Gd 35/18).

XVI. Immisje

Zgodnie z art. 144 KC właściciel nieruchomości powinien przy wykonywaniu swego prawa powstrzymać się od działań, które by zakłócały korzystanie z nieruchomości sąsiednich ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych.

W literaturze przedmiotu podkreśla się, że „Uprawnienia i roszczenia wzajemne wynikające z prawa sąsiedzkiego mogą dotyczyć nie tylko nieruchomości bezpośrednio graniczących ze sobą, ale również dalszych, które znajdują się w zasięgu oddziaływania immisji (por. W.J. Katner, Ochrona własności..., s. 26; pojęcie

sąsiedztwa dość szeroko analizowane jest w pracy doktorskiej A. Wilk, Ochrona własności..., s. 40–41). Warto wiedzieć, że nie jest możliwe całkowite wyeliminowanie wszystkich emisji. Co więcej, organicznie jednych może powodować wzrost innych, stąd emisje należy równoważyć, tak aby żadna nie przekraczała przeciętnej miary i nie była nadmiernie uciążliwa (SO w Poznaniu z 28.04.2017 r., I C 1021/14, LEX nr 2293067).” (Ciszewski Jerzy (red.), Nazaruk Piotr (red.), Kodeks cywilny. Komentarz aktualizowany).

Wyjaśniam, że społeczno-gospodarcze przeznaczenie nieruchomości jest podstawowym kryterium określającym granicę dopuszczalnych immisji w ramach kryterium przeciętnej miary. W ten sposób dokonuje się zobiektywizowania sposobu użytkowania nieruchomości, a w konsekwencji i racjonalizacji pojęcia przeciętnej miary. Sposób użytkowania nieruchomości gruntowej może wynikać z planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Mając na uwadze powyższe wskazuję, że realizacja planowanej inwestycji spowoduje immisje na sąsiednie działki, w tym stanowiące moją własność.

Nadto co do zasady udzielenie pozwolenia na budowę oznacza, że wybudowanie obiektu zgodnie z tym pozwoleniem nie narusza uzasadnionych interesów osób trzecich i wiąże sąd w postępowaniu cywilnym. Związanie dotyczy jednak bezpośredniego przedmiotu rozstrzygnięcia decyzji, którym w wypadku pozwolenia na budowę jest przyznanie inwestorowi uprawnienia do rozpoczęcia i wykonywania robót budowlanych, i w tym tylko zakresie sąd związany jest pozwoleniem na budowę i nie może poczynić ustaleń odmiennych. Nie wiąże go natomiast ustalenie, że wybudowanie obiektu zgodnie z pozwoleniem nie narusza uzasadnionych interesów osób trzecich, i w tym zakresie może poczynić ustalenia, nie może jednak ich uczynić podstawą orzeczenia nakazującego rozebranie obiektu zabudowanego zgodnie z pozwoleniem na budowę, gdyż wówczas kwestionowałby zasadność tej decyzji administracyjnej, nie będąc powołanym do jej kontroli i wzruszenia. Nie jest natomiast wykluczone nakazanie podjęcia innego działania (zaniechania), jeżeli w konkretnych okolicznościach może ono prowadzić do niezakłóconego korzystania z nieruchomości sąsiedniej (wyrok SN z 10.01.2017 r., V CSK 190/16, LEX nr 2327882).

Istotnym jest również, że „Właściciel nieruchomości sąsiedniej może żądać na podstawie art. 222 § 2 k.c. w związku z art. 144 k.c. nie tylko zakazania immisji, które

już zakłócają ponad przeciętną miarę korzystanie z jego nieruchomości, ale także zaniechania przygotowań, które dopiero po zrealizowaniu odpowiednich robót pozwoliłyby na takie immisje." (wyrok SN z dnia 3 czerwca 1983 r., sygn. akt III CRN 100/83).

XVII. Zasadność petycji

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o petycjach petycja może być złożona przez osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną lub grupę tych podmiotów, zwaną dalej "podmiotem wnoszącym petycję", do organu władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznej w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Zaś w myśl ust. 3 przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Nadto prawo petycji nie jest ograniczone pod względem podmiotowym. Zgodnie z art. 63 Konstytucji prawo składania petycji przysługuje każdemu, co oznacza, że zakres tego prawa obejmuje wszystkie osoby podlegające władzy RP.

Zaś podmiotem wnoszącym petycję może być każdy podmiot w rozumieniu prawa krajowego, prawa unijnego oraz ratyfikowanego prawa międzynarodowego.

Nadto przedmiotem petycji zgodnie z art. 2 ust. 3 w/w ustawy jest żądanie dotyczące zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Natomiast w niniejszej petycji wskazane zostały wartości wymagające szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, a także żądanie podjęcia rozstrzygnięcia bądź innego działania w sprawie dotyczącej życia zbiorowego.

Składający petycje w sprawie Potulice I , Potulice II Potulice III , Potulice IV

1. The first part of the document is a list of names and titles.

2. The second part is a list of dates.